

პასუხები შენიშვნებზე

N	შენიშვნა	პასუხი
1	<p>სკოპინგის ანგარიში მოიცავს ქვეთავს სახელწოდებით „ნულოვანი ალტერნატივა“, თუმცა შესაბამისი ინფორმაცია წარმოდგენილი არ არის. უმოქმედობის ალტერნატივა უნდა გულისხმობდეს საქმიანობის განუხორციელებლობის შემთხვევაში გარემოს არსებული მდგომარეობის ბუნებრივად განვითარების აღწერას და არა პროექტის განხორციელების შედეგად მიღებულ სარგებელს, როგორც ეს ანგარიშშია განხილული.</p> <p>ანგარიშში არ არის წარმოდგენილი საწარმოს ადგილმდებარეობის ალტერნატივები, ნაცვლად ამისა წარმოდგენილია უკვე შერჩეული ტერიტორიის აღწერა. თუმცა, ანგარიშის 9.2 ქვეთავში, რომელსაც მაინც „საწარმოს განთავსების ალტერნატივა“ ჰქვია, აღნიშნულია, რომ ადგილმდებარეობის ალტერნატივები განხილული იქნა ადრეულ ეტაპზევე, სანამ ინვესტორის მიერ საქმიანობისათვის საჭირო მიწის ნაკვეთის შემენა მოხდებოდა. როგორც ანგარიშში ვკითხულობთ, მიწის შერჩევის დროს გათვალისწინებული იქნა შემდეგი კრიტერიუმები: 1. მიწის კატეგორია; 2. მდებარეობა (ზონა); 3. დასახლებულ პუნქტთან დაშორება; 4. არსებული ინფრასტრუქტურა. რეალურას არცერთი ალტერნატივის განხილვისას არ არის ნაჩვენები რამდენია თითოეულის შემთხვევაში დაშორება უახლოესი საცხოვრებელი სახლიდან. საბოლოო ჯამში, არჩეულ იქნა ტერიტორია, სადაც საწარმოო ტერიტორიასა და მოსახლეობას შორის დდაშორება მხოლოდ 40 მეტრია.</p> <p>არსებული საწარმოო ტერიტორიის შემთხვევაში „ტერიტორიაზე შედის ასფალტით დაფარული გზა, მიმდებარედ შემოდის სარკინიგზო ჩიხი,</p>	<p>როგორც წესი, ალტერნატივების განხილვის მიზანია დასახული მიზნის მისაღწევად ყველაზე ოპტიმალური გზის არჩევა. ნულოვანი (არქმედების) ალტერნატივის განხილვის დროს მნიშვნელოვანია პროექტის განხორციელების შედეგად მიღებული სარგებლისა და უარყოფითი შედეგების შედარება. დადებითი გადაწყვეტილების მიღების განმსაზღვრელია პროექტის საჭიროება და განხორციელებით მიღებული სოციალურ-ეკომომიკური სარგებელი. რაც შეეხება „გარემოს არსებული მდგომარეობის ბუნებრივად განვითარების აღწერას“ – აღნიშნული მიზანშეწონილი იქნებოდა იმ შემთხვევაში თუ პროექტი შეეხებოდა გარემოს რომელიმე კომპონენტის ან ეკოსისტემის აღდგენას. ასეთ შემთხვევაში არქმედების ალტერნატივაში წარმოდგენილი იქნებოდა განსახილველი ტერიტორიის გარემოს თავისთავად, ჩარევის გარეშე აღდგენის შესაძლებლობა, რაც ამ კონკრეტულ შემთხვევაში შეუძლებელია. ამასთან, როგორც ანგარიშშია მოცემული ტერიტორია 20 წელზე მეტია უფუფუნციოა, მასზე დარჩენილი იყო შენობათა ნანგრევები და ამორტიზებული შენობები, რომლებიც გარემო პირობების გავლენით განაგრძობდნენ ნგრევას, ნიადაგის ფენის არ არსებობის გამო მასზე ბალახის საფარიც ვერ განვითარდა. რაც შეეხება საწარმოს განთავსების ალტერნატივებს, პროექტში მოცემული და განხილულია ის მიწის ნაკვეთები, რომლებიც ნამდვილად იყო შემოთავაზებული პროექტის განხორციელების ადრეულ ეტაპზე. ნებისმიერ ინვესტორი, ინვესტიციის (მით უმეტეს მსხვილი კაპიტადაბანდების) განხორციელებამდე დეტალურად იკვლევს გარემოს, სადაც უნდა განხორციელდეს პროექტი და გადაწყვეტილებას იღებს სხვადასხვა ვარიანტებისა და შესაძლებლობების შედარებით, რათა შეირჩეს მიზნის მისაღწევად ყველაზე ოპტიმალური</p>

	<p>განთავსებულია ენერგო პრო ჯორჯიას ელ. მომარაგების ქვესადგური. ტერიტორია მოსახერხებელია სატრანსპორტო გადაზიდვებისათვის. მისაწვდომია (მოწყობილია ან ახლოსაა) საჭირო ინფრასტრუქტურა“. დანარჩენი ორი ალტერნატივის შემთხვევაში ინვესტორს დამატებითი თანხების გაღება მოუწევდა გზის სხვა ინფრასტრუქტურის მოსაწყობად. ამიტომ არჩეულ იქნა ალტერნატივა, რომელიც გულისხმობს საწარმოს განთავსებას მოსახლეობასთან სიახლოვეს. ქვეთავი ნათლად აჩვენებს, რომ გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა ეკონომიკური ფაქტორის გათვალისწინებით. მესამე ალტერნატიული ვარიანტი შერჩეულ იქნა ინვესტორის სასარგებლოდ და საერთოდ უგულვებელყოფილ იქნა მოსახლეობასთან დაშორების საკითხი. ანგარიში უნდა მოიცავდეს ადგილმდებარეობის რეალურ ალტერნატივებს.</p>	<p>ვარიანტი. ალტერნატივების განხილვის თავში მითითებულია რატომ იქნა უარყოფილი პირველი ორი ვარიანტი. მიწის ნაკვეთის არჩევამდე შეფასდა თითოეულის დადებითი და უარყოფითი მხარეები, რა ნიშნით იყო თითოეული მისაღები ან მიუღებელი. მაგ. არჩეული ალტერნატივის შემთხვევაში არ არის მოსალოდნელი უარყოფი შემოქმედება: 1. ბუნებრივ რესურსებზე (რაც გამოხატულია პირველ ალტერნატივის დროს), 2. ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე (მნიშვნელოვანი შემოქმედებაა მოსალოდნელი მე-2 ალტერნატივის შემთხვევაში), 3. ავტოგადაზიდვებით მოსახლეობის შეწუხებაზე (მნიშვნელოვანი შემოქმედებაა მეორე ალტერნატივის დროს), 4. ზედაპირულ წყლებზე (პირველი ალტერნატიული მიწის ნაკვეთს უშუალოდ ესაზღვრება მდინარის კალაპოტი) და ა.შ. ერთ–ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორი, თავისთავად, არის ეკონომიკური მხარე, რადგან საქმიანობა იგეგმება შემოსავლის მიღების მიზნით და პროექტის განსახორციელებლად ჩადებული ინვესტიცია უნდა იყოს რენტაბელური, თუმცა შერჩეული ალტერნატივა გარემოზე შემოქმედების კუთხითაც ყველაზე მისაღებია. უახლოესი მოსახლე 40 მეტრით დაშორებულია ტერიტორიის დასავლეთ საზღვრიდან, თუმცა მოსახლეობაზე ზეგავლენის წყაროებიდან მანძილები გაცილებით დიდია (აღნიშნული დეტალურადაა ანგარიშში განხილილი 1 – თავში). მოსახლეობის დაშორების მანძილი ვერ იქნება უგულვებელყოფილი იმ მიზეზით, რომ კანონმდებლობის მიხედვით, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების ხარისხი ისაზღვრება უახლოეს საცხოვრებელ სახლთან. აქვე ხდება ხმაურის დონეთა დადგენა.</p>
2	<p>შემოქმედება სოციალურ ეკონომიკურ გარემოზე მხოლოდ დადებითი კუთხით არის შეფასებული, ანგარიში არ მოიცავს ინფორმაციას დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელებით ადამიანის ჯანმრთელობაზე და სოციალურ</p>	<p>ანგარიშის მე–10 თავის (საწარმოს მოწყობა-ექსპლოატაციის პროცესში გარემოზე შესაძლო შემოქმედება) თითოეულ ქვეთავში განხილულია გარემოს ცალკეულ კომპონენტებზე შესაძლო უარყოფითი შემოქმედება, რომელიც დაზუსტებული</p>

	<p>გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების შესახებ;</p>	<p>(დაკონკრეტებული) იქნება გზშ–ს ეტაპზე ჩატარებული გაანგარიშების შედეგად. 10.10 თავი – მოიცავს ინფორმაციას სოციალურ–ეკონომიკურ გარემოზე ზემოქმედების შესახებ, რომელიც უდავოდ იქნება დადებითი. რაც შეეხება ადამიანის ჯანმრთელობას – 10.12 თავში მოცემულია ინფორმაცია ადამიანის ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებაზე ზემოქმედების შესახებ, სადაც მითითებულია, რომ „საწარმოს როგორც მშენებლობა, ისე ექსპლუატაცია შედის მომეტებული საფრთხის შემცველი მძიმე, მავნე და საშიშპირობებიანი სამუშაოების ჩამონათვალში, ამიტომ მნიშვნელოვანია ადამიანის (როგორც მომსახურე პერსონალის ისე მიმდებარედ მაცხოვრებლების) ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფის განსაკუთრებული ზომების მიღება.“, ასევე სხვა თავებში განხილულია გარემოს ცალკეულ კომპონენტებზე (ჰაერი, წყალი, ნიადაგი, ხმაური) ზემოქმედება, რომელიც, როგორც წესი, გულისხმობს ადამიანის ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო გარემოს პარამეტრების დადგენას. ამდენად ანგარიში მოიცავს „ინფორმაციას დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელებით ადამიანის ჯანმრთელობაზე და სოციალურ გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების შესახებ“.</p>
<p>3.</p>	<p>სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს მოწყობის პროცესში ხმაურის წარმოქმნა და გავრცელება მოსალოდნელი იქნება მშენებლობის ორგანიზების პროცესში სამშენებლო მასალების შემოზიდვის, მიწის საექსკავაციო სამუშაოების დროს, მძიმე ტექნიკისა და ავტოტრანსპორტის მუშაობის შედეგად, ხოლო საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაური წარმოიქმნება ჯართის მიღება–ჩამოცლის და დამუშავებისას, გლინვის პროცრსისას, სავენტილაციო სისტემების ვენტილატორებისა და ძრავების მუშაობისას (10.3 ქვეთავი). ანგარიში აღნიშნულია, რომ საწარმოს საქმიანობასთან დაკავშირებული ხმაური</p>	<p>სკოპინგის ანგარიშში მითითებულია, რომ სამშენებლო სამუშაოები იწარმოებს დღის საათებში და ამიტომ მასზე არ ვრცელდება საქართველოს მთავრობის N398 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის პირველი მუხლის 2დ–პუნქტით დადგენილი მოთხოვნები, რაც იმას ნიშნავს, რომ ამ შემთხვევაში იმოქმედებს სანიტარული ნორმები 2.2.4/2.1.8 003/004-01 „ხმაური სამუშაო ადგილებზე, საცხოვრებელი, საზოგადოებრივი შენობების სათავსებში და საცხოვრებელი განაშენიანების ტერიტორიაზე“ რომლის თანახმადაც ხმაურის დონე არ უნდა აღემატებოდეს დღის საათებში 55 დბა-ს. ექსპლუატაციის ეტაპზე მითითებულია, რომ ძირითადი ტექნოლოგიური პროცესები</p>

	<p>უარყოფით გავლენას ვერ მოახდენს მოსახლეობაზე. რაზე დაყრდნობით არის ეს დასკვნა გაკეთებული გაუგებარია. საწარმო უახლოესი საცხოვრებელი სახლიდან დაახლოებით 40 მეტრით არის დაშორებული. ამიტომ მიგვაჩნია, რომ ხმაურის გავრცელებასა და ზემოქმედების ქვეშ მოსახლეობაზე გავლენის საკითხი სრულყოფილად უნდა იყოს შესწავლილი</p>	<p>განთავსდება შენობებში. გაანგარიშებული იქნება ხმაურის მოსალოდნელი დონეები. საჭიროების შემთხვევაში გამოყენებული იქნება ხმაურჩამხშობი და ხმაურსაიზოლაციო კონსტრუქციები. ზემოაღნიშნულის საფუძველზე ნავარაუდევია, რომ ხმაური უარყოფით გავლენას ვერ მოახდენს მოსახლეობაზე. რაც შეეხება ხმაურის გავრცელებისა და ზემოქმედების შესწავლას, აღნიშნული აუცილებლად გაკეთდება გზმ-ს ეტაპზე, სადაც მუშა პარამეტრების გათვალისწინებით და არსებული მეთოდიკების მიხედვით გაანგარიშებული იქნება ხმაურის მოსალოდნელი დონეები. ასევე დაზუსტებული იქნება რა შემარბილებელი ღონისძიებები გატარდება ხმაურის შემცირების მიზნით. დამატებით განვმარტავთ, რომ უახლოეს მოსახლემდე 40 მეტრიანი დაშორება არის ტერიტორიის საზღვრიდან, რაც შეეხება ხმაურის წარმოქმნის ადგილებს, მათგან დაშორების მანძილი გაცილებით მეტია (ნახაზი 10 – გენ-გემა) და შეადგენს ჯართის მიღება-დამუშავების უბნიდან 360 მ-ს, ხოლო აირგამწმენდის ვენტელატორებიდან 425 მ-ს.</p>
4.	<p>ანგარიშის თანახმად სამშენებლო და ტექნოლოგიური პროცესებისათვის აუცილებელი მასალების შემოზიდვა ავტომანქანებით იგეგმება. აღნიშნულთან დაკავშირებით მოცემული უნდა იყოს დღე-ღამის განმავლობაში მოძრავი მანქანების სავარაუდო რაოდენობა და მოძრაობის განრიგი. სათანადოდ უნდა შეფასდეს მიმდებარე ტერიტორიაზე მოსახლე ადამიანების ჯანმრთელობასა და სიმყუდროვეზე მანქანების გადაადგილებით გამოწვეული (გამონაბოლქვი, ხმაურისა და მტვრის გამო) უარყოფითი ზემოქმედება.</p>	<p>ანგარიშში, თავი 1, საწარმოს განთავსება, ნახაზი 3. დატანილია საწარმოს ტერიტორიამდე მისასვლელი გზა, რომელზედაც ნათლად ჩანს, რომ ტერიტორიაზე ტრანსპორტის შემოსვლა (გზის მდებარეობისა და ტერიტორიის რელიეფის გათვალისწინებით) შეუმჩნეველი იქნება მოსახლეობისთვის, აღნიშნული გახდა ტერიტორიის შერჩევის ერთ-ერთი კრიტერიუმი. რაც შეეხება სატრანსპორტო გადაზიდვების გრაფიკს და რაოდენობას, აღნიშნული გაანგარიშებული იქნება სამშენებლო პროექტის დასრულების შემდეგ, გზმ-ს ეტაპზე თავში –სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედება. გზმ-ს ეტაპზე ასევე ჩატარდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული ყველა კვლევა და გაანგარიშება, რაც დაკავშირებული იქნება მშენებლობის ეტაპთან.</p>

<p>5.</p>	<p>ანგარიშის თანახმად, საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე საჭირო ტექნიკური თუ სასმელ-სამეურნეო წყლის მომარაგება მოხდება მიწისქვეშა წყლებიდან, რისთვისაც მოეწყობა საჭირო რაოდენობის ჭები (7. თავი. საწარმოს წყალმომარაგება კანალიზაცია).</p> <p>სოფელ არგვეთის მოსახლეობის ერთ-ერთი პრობლემა სწორედ წყალს უკავშირდება. მოსახლეობა სასმელი და საყოფაცხოვრებო დანიშნულებით გამოსაყენებელ წყალს ჭებიდან იღებს. ბოლო წლებში განსაკუთრებით გაზაფხული-ზაფხულის სეზონზე ადგილობრივი მუდმივად უჩივიან ჭაში წყლის დონის კლებას. რის გამოც ისინი ხშირ შემთხვევაში სასმელი წყლის გარეშე რჩებიან. ამ ფაქტს, მოსახლეობა სოფლის ტერიტორიაზე საწარმოების მიერ ახალი ჭების მოწყობას და მათ მიერ წყლის ჭარბად მოხმარებას უკავშირებს.</p> <p>აქედან გამომდინარე, მიგვაჩნია, რომ კომპანიამ სათანადოდ უნდა შეისწავლოს ახალი ჭების მოწყობის შემთხვევაში გრუნტის წყლებზე ზემოქმედების საკითხი.</p>	<p>ანგარიშის თავი 7-ში განმარტებულია, რომ წყალღება მოხდება სათანადო ლიცენზიის საფუძველზე. როგორც ცნობილია, ლიცენზიების გაცემას უზრუნველყოფს წიაღის ეროვნული სააგენტო აუქციონის წესით. სალიცენზიო მასალების ერთ-ერთი ძირითადი ნაწილია გეოსაინფორმაციო პაკეტის მომზადება, რომელსაც ამზადებს სააგენტოს კვალიფიციური გეოლოგების ჯგუფი. აღნიშნული გულისხმობს სალიცენზიო ობიექტის შესწავლას, წიაღისეულის მოპოვების შესაძლო პარამეტრების დადგენას (მიწისქვეშა წყლის შემთხვევაში კვების წყაროსა და რეჟიმის დადგენას), ამის შემდეგ ხდება ობიექტის აუქციონზე გამოტანა.</p> <p>აღნიშნული და საწარმოში წყლის რაციონალური გამოყენებისა და ბრუნვითი სისტემების მოწყობის შესახებ, მე-7 თავში მოცემული ინფორმაცია, გვამღევეს საფუძველს არამართებულად მივიჩნიოთ შენიშვნა.</p> <p>ამასთან, გზშ-ს ეტაპი ისედაც გულისხმობს ობიექტის ზემოაქმედების შესწავლას გრუნტის წყლების მდგომარეობაზე. მიუხედავად ამისა, რადგანაც შენიშვნა ეყრდნობოდა, ვითომდა, ადგილობრივი მოსახლეობიდან მიღებულ ინფორმაციას ჭებში წყლის დაშრობას საწარმოების მიერ სამეწარმეო მიზნით წყალღების მიზეზით, კომპანიამ დამატებით შეისწავლა საკითხი. შესწავლისათვის მოწვეული იქნა შპს „ჰიდროგეოლოგიის საექსპერტო ჯგუფი“, რომლის მიერაც განხორციელდა დეტალური კვლევის ჩატარება. კვლევის ფარგლებში მოხდა გრუნტის წყლების ნაკადების ჰიდროდინამიკური სქემის შედგენა, ადგილობრივი მოსახლეობის ეზოებში არსებულ ჭებზე დაკვირვება და მოსახლეობის გამოკითხვა. მიღებული დასკვნის თანახმად, ზაფხულის პერიოდში ჭებში წყლის დაშრობა რეალობას არ შეესაბამება. შპს „ჯორია მეტალის“ ტერიტორიაზე ჭების ექსპლუატაციის პროცესში, მათი ზემოქმედებას საყოფაცხოვრებო ჭებზე გამორიცხულია.</p>
-----------	--	---

		<p>ამდენად, შენიშვნა გრუნტის წყლებზე ზემოქმედების შესახებ უსაფუძვლოა.</p>
<p>6.</p>	<p>გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-8 მუხლის მე-3 ქვეპუნქტის მიხედვით, სკოპინგის ანგარიში უნდა მოიცავდეს ინფორმაციას საბაზისო/სადიებო კვლევების, გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო მეთოდებისა და გარემოს თითოეული კომპონენტის შესწავლის მეთოდების შესახებ, სადაც ასევე განხილული უნდა იყოს გარემოს თითოეული კომპონენტის შესწავლის პერიოდი (წლის რომელ სეზონში, რომელ თვეებში მოხდება შესწავლა, რამდენი ხანი გაგრძელდება შესწავლა). სკოპინგის ანგარიშში ასეთი ინფორმაცია არ არის წარმოდგენილი.</p>	<p>სკოპინგის ანგარიში მოიცავს (გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-8 თავის მე-3 პუნქტი) ინფორმაციას. ჩასატარებელი საბაზისო/სადიებო კვლევებისა და გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო მეთოდების შესახებ, აღნიშნული მოცემულია თავი 10.1. „ზემოქმედების შეფასების მეთოდოლოგია და კრიტერიუმები“. რაც შეეხება გარემოს ცალკეული კომპონენტის შესწავლის პერიოდს (სეზონურობას), ასეთ კონკრეტულ მითითებას კოდექსის ეს მუხლი არ მოიცავს, შესწავლის და დაკვირვების ასეთი მეთოდების გამოყენება დამოკიდებულია დაგეგმილი საქმიანობის ტიპზე (მაგ. ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის დროს საჭიროა რეჟიმული დაკვირვებები წყლის ობიექტზე, რა თქმა უნდა სეზონურად, ასევე ბიომრავალფეროვნებაზე ზეგავლენის ობიექტის მშენებლობის დროს საჭიროა ასევე სეზონური დაკვირვებები). მოცემულ შემთხვევაში ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული გარემოს კომპონენტებზე ზღვრულად დასაშვები დატვირთვის ნორმების გაანგარიშება ხდება მეთოდოლოგიით, რომლებიც ითვალისწინებს ყველაზე არახელსაყრელ გარემოს პირობებს, მაგ: ჰაერზე ზდგ- ანგარიში ხდება შტილის პირობებში, ზდჩ-ს ანგარიში წყალმეჩხრობის პირობებში, რაც გათვალისწინებული იქნება გზმ-ს ეტაპზე.</p>
<p>7.</p>	<p>სკოპინგის ანგარიში უნდა მოიცავდეს ინფორმაციას იმ ღონისძიებების შესახებ, რომლებიც გათვალისწინებული იქნება გარემოზე მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილებისათვის, შემცირებისათვის ან/და შერბლებისათვის. ანგარიში ასეთ ინფორმაციას არ მოიცავს.</p>	<p>სკოპინგის ანგარიში მოიცავს ინფორმაციას გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირებისა და თავიდან აცილების შესახებ. (თავი 8. – გამწმენდი ნაგებობები. გამწმენდი ნაგებობები საჭიროა გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირებისა და თავიდან აცილების მიზნით). მეათე თავში (გარემოზე ზემოქმედება) მოცემულია იმ ღონისძიებების ჩამონათვალი, რომლებიც განხორციელდება – ხმაურის, ნარჩენებით გარემოს დაბინძურების, ადამიანის ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებაზე ზემოქმედების და სხვა შერბილების მიზნით.</p>

		<p>შეგახსენებთ, რომ სკოპინგის მომზადება ხდება პროექტირების შეძლებისდაგვარად ადრეულ ეტაპზე. საპროექტო პარამეტრებისა და დეტალების დაზუსტების შემდგომ, გზშ-ს ეტაპზე დეტალურად იქნება აღწერილი და გაანალიზებული ყველა ღონიძების შესახებ, რომელიც დაიგეგმება გარემოზე უარყოფითი გავლენის შემცირებისა და თავიდან აცილების მიზნით.</p>
--	--	---